

УДК 37.09 (045)

ВИКОРИСТАННЯ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ДОРОЖНЬОЇ ГАЛУЗІ*Сєдов А.В., к.т.н., доцент,
avs.1708@ukr.net**Фоменко О.О., асистент
lensanfom@ukr.net**Онуфрієв В.Є., здобувач вищої освіти**Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Проблема підвищення якості вищої освіти стає однією з найактуальніших проблем не тільки для системи освіти, але й для виробничої сфери та держави в цілому. Прикладом може служити підготовка фахівців для дорожньої галузі, оскільки сучасне дорожнє виробництво потребує впровадження інноваційних методів проведення робіт, застосування нових машин, обладнання та матеріалів, а також сучасних спеціалізованих програмних комплексів.

Це накладає на вищу освіту нові вимоги, які пов'язані з необхідністю використання сучасних підходів та способів формування професійної компетентності спеціалістів, які не просто засвоїли певний обсяг знань, а мають широкий технічний світогляд, здатні до оперативного реагування на будь-які зміни в технологічних процесах виконання робіт, швидко і ефективно виконують поставлені завдання, застосовуючи творчий підхід до роботи, самостійно визначають найбільш раціональні прийоми праці. Наявність кадрів такого високого рівня дозволить успішно освоювати нові технології, необхідні для створення якісної та конкурентоспроможної на світовому ринку продукції, розвитку інтелектуального потенціалу нації, зниження соціальної напруженості у суспільстві [1, стор. 6].

Таким чином відбувається перехід від формування традиційних знань, умінь та навичок до формування компетенцій, які необхідні випускникам у їхній майбутній професійній діяльності. Підвищувати якість освіти необхідно на всіх етапах підготовки фахівців, на всіх рівнях навчання та за участю у процесі підготовки всіх зацікавлених сторін [2, стор. 2].

Вирішення завдання підготовки фахівців, які відповідають вимогам сучасної економіки, не можливе без розробки та впровадження у навчальний процес нових освітніх моделей, удосконалення дидактичних основ, педагогічних засобів та технологій підготовки фахівців [2, стор. 3].

Відірваність від виробництва не дозволяє освітньому процесу відповідати вимогам сучасного суспільства до підготовки професійних кадрів. Вже недостатньо теоретичних і практичних знань, які студенти отримують в вищому навчальному закладі (ВНЗ), потрібно поєднання навчання з частковою зайнятістю на виробництві, взаємодія ВНЗ з різними виробничими підприємствами, тобто з роботодавцями (стейтхолдерами). Концептуально важливим є те, що система підготовки фахівця має будуватися на єдиній методологічній основі і бути взаємопов'язана з відповідною професійною підготовкою.

По суті йдеться про дуальну систему освіти, як про один із актуальних та соціально-перспективних напрямів у розвитку вищої освіти. *Duales Studium* (Дуальна освіта) дозволяє одночасно вчитися та працювати. Ви отримуєте теоретичні знання на лекціях та семінарах у вузі та водночас застосовуєте їх на практиці на підприємстві. Під час дуальної освіти ви дотримуетесь особливого розкладу, в якому прописано, в які дні ви навчаєтесь, а в які працюєте на виробництві, де проходите практику. Тобто після закінчення університету ваш диплом уже підкріплений тривалою виробничою практикою [1, стор. 1].

Для виробництва дуальна освіта — це можливість підготувати для себе кадри «на замовлення», забезпечивши їх максимальну відповідність усім своїм вимогам, заощаджуючи витрати на пошук та вибір працівників, їх перекваліфікацію та адаптацію. До того ж є можливість відібрати найкращих випускників, адже за період практичного навчання їх сильні та слабкі сторони стають очевидними. У свою чергу такий підхід мотивує студентів вчитися не для галочки [1, стор. 7]. Фахівці можуть одразу працювати з повною продуктивністю, вони добре знають підприємство, технології, що застосовуються на виробництві, та почуваються на ньому «своїми».

Все це в сукупності сприяє закріпленню кадрів та зменшенню плинності, що для підприємств важливо.

Для студентів дуальне навчання дозволяє не тільки навчитися виконувати конкретні трудові обов'язки, а й розвиває вміння працювати в колективі, формує професійну компетентність і відповідальність. Дуальна модель навчання надає чудові можливості для керування власною кар'єрою.

Але в якості недоліка треба відмітити, що студенти, що навчаються за дуальною системою, мають навчатися та працювати

одночасно, і це займає значно більше часу ніж при традиційній формі навчання. Крім цього, підприємства дорожньої галузі виконують роботи в різних регіонах країни і часто перебазуються з місця на місце, що також не завжди дає можливість студентам відвідувати теоретичні заняття в університеті.

Але широке використання інформаційних технологій у процесі вивчення спеціальних дисциплін сприяє рішення цієї проблеми. На сьогодні існує значна кількість платформ для організації дистанційного навчання. Найбільшого поширення набула платформа Moodle, яка містить велику кількість різноманітних навчальних елементів (так званих «модулів»), які забезпечують діалог та співпрацю між викладачем та студентами [3, стор. 1].

Таким чином можна зробити висновок, що система дуального навчання має наступні переваги [1, стор. 9]:

- усуває основний недолік традиційних форм та методів навчання розрив між теорією та практикою;

- створюється нова психологія майбутнього фахівця;

- формується мотивація на здобуття знань та набуття навичок, так як якість знань учнів безпосередньо відбивається у виконанні службових обов'язків;

- працюючи у тісному контакті із замовником, ВНЗ отримують своєчасну та повну інформацію про вимоги, які пред'являються стейкхолдером до майбутніх спеціалістів та можуть коригувати програму навчання;

- підприємства отримують можливість підготувати спеціаліста відповідно до специфіки своєї діяльності.

Література:

1. Плохій В.С., Казановський А.В. Модульна система професійного навчання: концепція, методика, особливості впровадження : навч.-метод. посіб. Київ : Видав. центр КТ «Київська нотна фабрика», 2000. С. 284.

2. Кушнірецька О.В., Синюра-Ростун Н.Р. Особливості дуальної форми професійної підготовки кадрів у процесах освітньо-виробничої інтеграції. *Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи України* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Львів, 23 листоп. 2017 р.). Львів. торг.-екон. ун-т [та ін.]. Київ, 2017. С. 27–30.

3. Сисоєва С.О., Осадча К.П. Системи дистанційного навчання: порівняльний аналіз навчальних можливостей [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.academia.edu/931578>.